

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

НАКАЗ

10.02.2020

Миколаїв

№ 63

*Про виконання рішення
вченої ради університету*

Відповідно до рішення вченої ради університету від 10.02.2020 року
(протокол № 19)

НАКАЗУЮ:

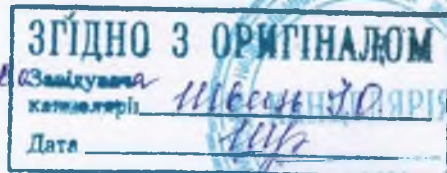
1. Затвердити Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та етикету академічних взаємовідносин у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (додаток 1).
2. Затвердити Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу МНУ імені В. О. Сухомлинського (додаток 2).
3. Контроль виконання наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи Кузнецову О. А.

Ректор

В. Д. Будак

Проект наказу вносить:
Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова

ПОГОДЖЕНО:
Перший проректор
_____ А. В. Овчаренко
Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Р. В. Дінжос
Учений секретар _____ В. В. Желязкова
Начальник юридичного відділу
_____ М. М. Белан



Додаток 1 до наказу
МНУ імені В. О. Сухомлинського
від 10.02.2020 № 63

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ МНУ імені В. О. Сухомлинського
від 10.02.2020 № 63

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність здобувачів освіти
та етикету академічних взаємовідносин у Миколаївському національному
університеті імені В. О. Сухомлинського

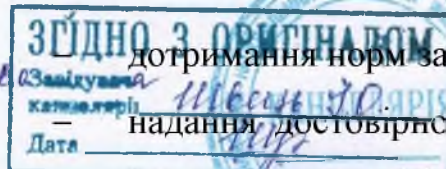
1. Загальні положення

- 1.1. Це Положення ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актах Кабінету Міністрів України, чинних наказах і рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Етичному кодексі вченого України, Статуті Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського (далі – Університет), Положенні про організацію освітнього процесу в Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського та визначає засади забезпечення академічної доброчесності в освітній діяльності, а також підстави та порядок притягнення здобувачів освіти до академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності. У тексті Положення використано інформацію з відкритих електронних ресурсів, що відтворюють існуючі європейські та вітчизняні практики, нормативні документи (включаючи нормативну базу вітчизняних і закордонних закладів вищої освіти, національних й



міжнародних установ і організацій, освітню і наукову періодику, матеріали і кейси Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, зокрема щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності), а також враховано пропозиції здобувачів вищої освіти та співробітників Університету.

- 1.2. Академічна спільнота Університету визнає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів. Положення визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також співробітниками Університету з дотриманням при цьому основних морально-етичних і правових норм академічних взаємовідносин.
- 1.3. Система забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти Університету та включає у себе:
 - заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності;
 - механізми виявлення порушень академічної доброчесності здобувачів вищої освіти;
 - порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.
- 1.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:
 - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб із особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;



дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
надання достовірної інформації про результати власної навчальної
(наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і
джерела інформації;

– об'єктивне оцінювання результатів навчання.

- 1.5. Вжиття заходів щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності є обов'язком кожного учасника освітнього процесу в Університеті та включає у себе дотримання вимог академічної доброчесності у власній навчальній та/або науковій діяльності, а також недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу.
- 1.6. Зміст основних визначень, використаних у Положенні, відображений в Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу Університету.

2. Порушення вимог академічної доброчесності

та відповідальність за їх вчинення

- 2.1. Порушенням академічної доброчесності здобувачами освіти вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання, хабарництво.
- 2.2. Відповідальність за дотриманням академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників Університету.
 - 2.2.1. Вчинення будь-якого порушення, передбаченого підпунктом 2.1 цього Положення, особою, яка навчається в Університеті, при написанні кваліфікаційної роботи, дисертації, курсової роботи, статті, тез виступу на конференції, круглому столі або іншому науковому заході, конкурсної роботи чи будь-якої наукової або навчально-методичної праці передбачає академічну

відповідальність та/або відрахування з Університету.

2.2.2. Вчинення обману, суть якого полягає у поданні завідомо неправдивих документів, передбачає відрахування з Університету. У разі, якщо такі дії мають ознаки складу кримінального правопорушення, то про вчинення обману повідомляється до Національної поліції України.

2.2.3. Вчинення хабарництва будь-яким здобувачем освіти передбачає відрахування з Університету. Про вчинення здобувачем хабарництва повідомляється до Національної поліції України.

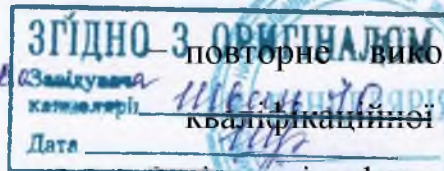
2.3. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності, як правило, зазначається у відповідних нормативних документах закладу вищої освіти, рішеннях факультету (кафедри, групи забезпечення освітньої програми), а також у документах, що регламентують контроль результатів навчання з відповідною дисципліною або виконання кваліфікаційної роботи.

2.3.1. Викладач може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

2.3.2. Керівник кваліфікаційної роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;



повторне виконання окремого розділу (окремих розділів) кваліфікаційної роботи.

2.3.3. Завідувачі кафедр, декани факультетів можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

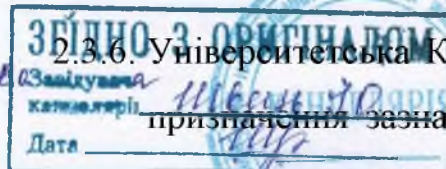
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми (навчальної дисципліни, практики, курсової роботи тощо);
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

2.3.4. Завідувачі кафедр, декани факультетів, керівники структурних підрозділів та проректори університету можуть призначати такі види академічної відповідальності співробітникам університету, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату інших робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

2.3.5. Комісії з академічної доброчесності можуть призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти – нарахування штрафних балів або виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії, позбавлення академічної стипендії;
- для співробітників університету – позбавлення права брати участь в конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій, грантів тощо.



2.3.6. Університетська Комісія з етики та управління конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності)

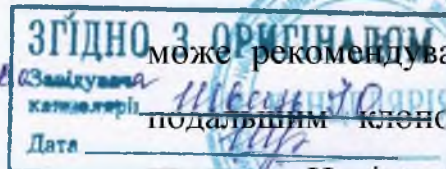
може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти:

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів.

2.3.7. Університетська Комісія з етики та управління конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) може рекомендувати до розгляду ректором, вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти - позбавлення наданих університетом пільг із оплати навчання, відрахування із закладу освіти;
- для співробітників університету - виключення із вченої ради, дорадчих і робочих органів університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін, письмове попередження, позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом; ☐ відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо; ☐ звільнення.

2.3.8. Університетська Комісія з етики та управління конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності)



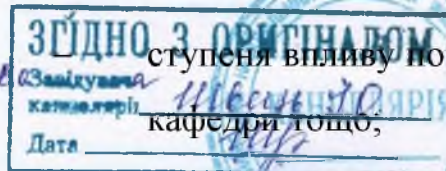
може рекомендувати до розгляду вченою радою університету (з подальшим клопотанням перед Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для співробітників університету таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- відмова у присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

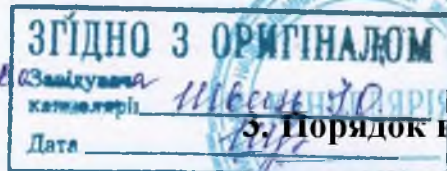
2.4. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники Університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення комісії. Комісія може також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

2.5. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;



- ступеня впливу порушення на репутацію Університету, факультету, кафедри тощо,
- ступеня впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників);
 - інших обставин вчинення порушення.
- 2.6. У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, директор коледжу, декан факультету, керівник структурного підрозділу, то проректор Університету не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, він подає на ім'я ректора клопотання про створення комісії з академічної доброчесності для розгляду порушення або про розгляд порушення університетською Комісією з етики та управління конфліктами (відповідно до повноважень комісій щодо призначення видів академічної відповідальності, які зазначені вище). У клопотанні вказується обґрунтована інформація про порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника.
- 2.7. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації про порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевіраних фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.
- 2.8. Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника Університету.

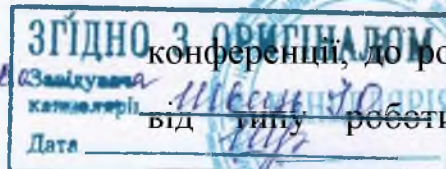


3. Порядок виявлення та встановлення фактів

порушення академічної доброчесності

3.1. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (у межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками університету виявляються передусім його посадовими особами, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованої вченої ради, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо. Перевірці на наявність ознак академічного плагіату обов'язково підлягають:

- навчальні (курсові роботи (проекти), реферати тощо) та кваліфікаційні (атестаційні роботи (проекти)) роботи здобувачів вищої освіти, які на етапі подання роботи до захисту перевіряються безпосередньо керівником навчальної/кваліфікаційної роботи або відповідальними на кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;
- науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), монографії, а також електронні твори, дистанційні курси, масові відкриті онлайн курси тощо, які на етапі рецензування перевіряються відповідальними на кожній кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;
- наукові роботи (рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, далі – конференції), дисертації), які на етапі подання роботи в редакційну колегію журналу, в оргкомітет

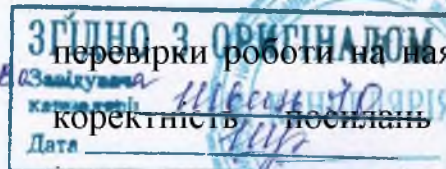


конференції, до розгляду спеціалізованою вченою радою (залежно від типу роботи) перевіряються відповідальним секретарем наукового журналу (відповідальним секретарем конференції, секретарем спеціалізованої вченої ради) або іншими особами, які призначаються розпорядженням головного редактора наукового журналу (голови організаційного комітету конференції, голови спеціалізованої вченої ради, декана факультету або завідувача кафедри) відповідно до типу роботи;

- заключні звіти за результатами виконання НДР, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевого бюджетів, які перед поданням на затвердження до НДЧ перевіряються науковим керівником НДР або іншими особами, що можуть призначатися розпорядженням проректора з наукової роботи.

Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передує всім іншим процедурам розгляду.

- 3.2. Встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснюється за результатами перевірки всіх видів робіт за допомогою програмно-технічних засобів, які дозволяють сформулювати звіт за результатами перевірки зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та/або ілюстративних запозичень. □ Програмно-технічні засоби можуть знаходитись у відкритому доступі або надаватись закладу вищої освіти компаніями-розробниками на платній чи безоплатній основі. При цьому для підвищення об'єктивності перевірки для науково-методичних робіт, монографій, електронних творів і наукових робіт рекомендовано застосування не менше двох програм. Залежно від поставленого завдання (перевірка тексту, таблиць, ілюстрацій тощо) особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програмно-технічний засіб, функціональні можливості якого в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню. У разі, якщо за результатами відповідного аналізу звіту

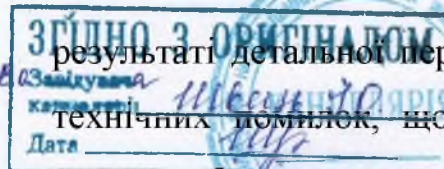


перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то робота (залежно від її типу) допускається до захисту, рецензування або розгляду, рекомендується до друку, вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

3.2.1. Доцільність більш детального аналізу роботи визначає особа, відповідальна за перевірку. При необхідності для детального аналізу робіт можуть залучатись експерти:

- для навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, науково-методичних робіт, монографій, електронних творів – із числа висококваліфікованих спеціалістів, які працюють на кафедрі, розпорядженням завідувача кафедри. При необхідності до складу комісії залучаються представники кафедр факультету, представники кафедр інших факультетів;
- для наукових робіт – із числа членів редакційної колегії розпорядженням головного редактора наукового журналу, з числа членів організаційного комітету розпорядженням голови організаційного комітету конференції, з числа членів спеціалізованої вченої ради розпорядженням голови спеціалізованої вченої ради, з числа висококваліфікованих спеціалістів, які працюють на кафедрі, розпорядженням декана факультету або завідувача кафедри (залежно від типу роботи);
- для заключних звітів за результатами виконання НДР, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевого бюджетів – із числа провідних вчених університету із відповідної галузі знань або наукового напрямку.

3.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечують особи, відповідальні за функціонування локальної мережі університету та мережі Інтернет, та Сектор АТІ бібліотеки. Якщо в

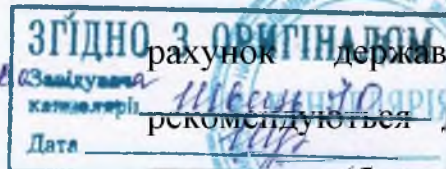


результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю повторної перевірки. Причини повернення роботи зазначаються у протоколі перевірки. Після виправлення всіх зауважень відповідальний за перевірку (при необхідності – із залученням експерта) проводить повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення (залежно від типу роботи), вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

3.4. Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку (при необхідності – із залученням експерта) встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами тощо, то вона (залежно від типу роботи) не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. У такому випадку автор (автори) роботи притягається (притягаються) до академічної відповідальності.

3.4.1. Причини недопущення роботи до захисту рецензування або розгляду (відсутність рекомендації до друку), а також вид академічної відповідальності зазначаються у протоколі перевірки. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення приймається уповноваженою особою або Комісією з академічної доброчесності або університетською Комісією з етики та управління конфліктами.

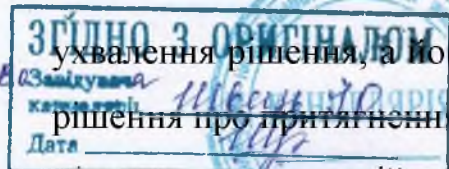
3.4.2. У разі виявлення зазначених вище фактів при перевірці заключних звітів за результатами виконання науково-дослідних робіт за



рахунок державного та/або місцевого бюджетів, вони рекомендується для обов'язкового доопрацювання авторським колективом (без виділення додаткового фінансування).

4. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності

- 4.1. Рішення про встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності може прийматися викладачами (у межах дисциплін, які вони викладають), керівниками кваліфікаційних робіт; керівництвом структурних підрозділів, екзаменаційної комісії, спеціалізованої вченої ради, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів, а також інших робочих груп і комісій, задіяних у перевірці кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності.
- 4.2. Рішення викладача про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я завідувача кафедри, у якому повідомляється про ухвалене рішення та викладаються обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Подання направляється завідувачу кафедри в день ухвалення рішення, а його копія - здобувачу освіти, щодо якого ухвалене рішення про притягнення до академічної відповідальності.
- 4.3. Рішення декана про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я ректора Університету, в якому повідомляється про ухвалене рішення та викладаються обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Подання направляється ректору Університету в день



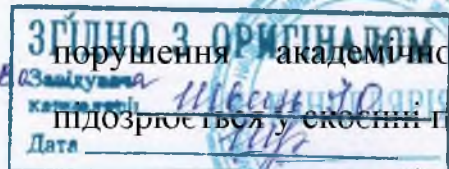
ухвалення рішення, а його копія - здобувачу освіти, щодо якого ухвалене рішення про притягнення до академічної відповідальності.

- 4.4. Рішення екзаменаційної комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності викладається у формі протоколу, у якому зазначається ухвалене рішення та викладаються обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Протокол направляється завідувачу кафедри (декану) в день ухвалення рішення, а його копія - здобувачу освіти, щодо якого ухвалене рішення про притягнення до академічної відповідальності.
- 4.5. Протокол засідання комісії факультету (кафедри) або утвореної комісії з метою перевірки кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності, направляється декану факультету в день ухвалення рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності, а його копія - здобувачу освіти.
- 4.6. У випадку застосування відповідальності у формі повторного проходження навчального компонента освітніх програм викладач (екзаменаційної комісії) у заліково-екзаменаційну відомість вносить позначку «не допущено». Якщо порушення, за яке передбачено повторне проходження навчального компонента освітніх програм, вчинено до підсумкового контролю, здобувач освіти не допускається до наступних навчальних занять з відповідної навчальної дисципліни.
- 4.7. При повторному проходженні навчального компонента освітніх програм, якщо таким компонентом є вибіркова навчальна дисципліна, її може бути замінено іншою вибірковою навчальною дисципліною такого ж обсягу.
- 4.8. При повторному проходженні навчального компонента освітньої програми, застосованого за вчинення порушень при написанні курсової роботи, здобувач освіти має підготувати нову курсову роботу, захист якої

- відбувається у наступному навчальному році.
- 4.9. У випадку застосування відповідальності у формі відрахування з Університету, то видається наказ про відрахування, до якого додається подання викладача чи декана або протокол комісії, у яких викладено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності.
- 4.10. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності набуває чинності:
- якщо його було подано до оскарження Апеляційною комісією Університету з питань академічної доброчесності і в задоволенні апеляційної скарги було відмовлено – з моменту ухвалення рішення Апеляційної комісії Університету;
 - якщо його не було оскаржено до Апеляційної комісії Університету – з моменту закінчення строку апеляційного оскарження.

5. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності

- 5.1. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності або університетською Комісією з етики та управління конфліктами складається з таких етапів:
- інформування особи про підозру в скоєнні порушення академічної доброчесності;
 - проведення службового розслідування;
 - підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.
- 5.2. Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій, керівних посадових осіб та особи, яка підозрюється у скоєнні



порушення академічної доброчесності. При цьому особа, яка підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

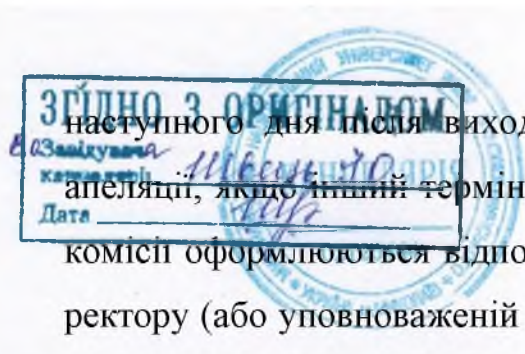
- ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;
- за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення щодо справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;
- бути присутніми на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення до академічної відповідальності.

5.3. Комісія з академічної доброчесності або університетська Комісія з етики та управління конфліктами розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації щодо порушення і результатів службового розслідування.

5.4. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності, особа, яка звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, який навчається в Університеті (або є його співробітником), розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом (дорученням) ректора.

5.5. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відповідних державних установ) розгляд апеляції здійснюється за наказом ректора університетською Комісією з етики та управління конфліктами.

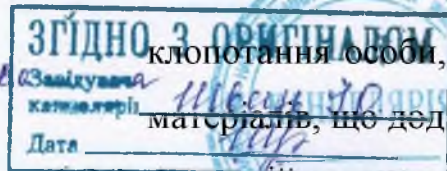
5.6. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін із



наступного дня після виходу наказу (доручення) ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності вченою радою тощо).

6. Оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти

- 6.1. Здобувач освіти, щодо якого ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності, має право протягом трьох днів із дня отримання повідомлення про прийняття такого рішення оскаржити його до Апеляційної комісії Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського з питань академічної доброчесності (далі – Апеляційна комісія). Якщо закінчення строку апеляційного оскарження припадає на неробочий день, останнім днем строку вважається перший після нього робочий день.
- 6.2. Подання апеляційної скарги:
- 6.2.1. Апеляційна скарга подається у письмовій формі на ім'я голови Апеляційної комісії до канцелярії Університету, яка передає апеляційну скаргу голові Апеляційної комісії або його заступнику.
- 6.2.2. В апеляційній скарзі має бути зазначено: ім'я особи, яка подала скаргу, її місце проживання або місце знаходження; факультет, рік навчання, адреса електронної пошти, номер мобільного телефону; рішення, що оскаржується; у чому полягає неправомірність рішення та обґрунтування заперечень, викладених в апеляційній скарзі;



клопотання особи, яка подала скаргу; перелік документів та інших матеріалів, що додаються до скарги.

6.2.3. Апеляційна скарга підписується особою, яка і подає, або представником такої особи. До апеляційної скарги, поданої представником, має бути додана довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника.

6.3. Апеляційну скаргу має бути розглянуто протягом двох робочих днів від дня її подання.

6.4. Апеляційна комісія діє у такому складі:

- Проректор із науково-педагогічної роботи – голова комісії
- Керівник Центру забезпечення якості освіти в Університеті;
- по одному представнику від кожного факультету, якого обрано вченою радою факультету (повноваження представника підтверджується витягом із протоколу засідання вченої ради факультету);
- представник від студентського самоврядування (повноваження представника підтверджується витягом із протоколу засідання студентського самоврядування);
- представник ради молодих учених (повноваження представника підтверджується витягом із протоколу засідання ради).

6.5. Член Апеляційної комісії не може брати участь у розгляді апеляційної скарги, якщо він виявив факт порушення, або брав участь у прийнятті рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності, або таке рішення ухвалено відносно цього члена комісії.

6.6. Апеляційна комісія має право ухвалювати рішення за умови присутності на засіданні більше половини її членів. Рішення ухвалюються більшістю від присутніх членів на засіданні.

6.7. Голова Апеляційної комісії з числа членів пропонує кандидатуру свого заступника та секретаря, яка затверджується рішенням комісії

6.8. Розгляд апеляційних скарг відбувається відкрито, в присутності здобувача освіти, який подав скаргу, та/або його представника.

Відсутність під час розгляду здобувача освіти та/або його представника, яких було належним чином повідомлено про час та місце засідання, не перешкоджає розгляду апеляційної скарги.

6.9. За результатами розгляду апеляційної скарги комісія може ухвалити одне із таких рішень:

- 1) задовольнити скаргу та скасувати рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- 2) змінити рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- 3) відмовити в задоволенні апеляційної скарги.

6.10. Порушення процедури розгляду питання про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності можуть бути підставою для скасування рішення, ухваленого за результатами такого розгляду, лише за наявності доказів того, що виявлені процедурні порушення суттєво вплинули або могли вплинути на прийняття цього рішення.

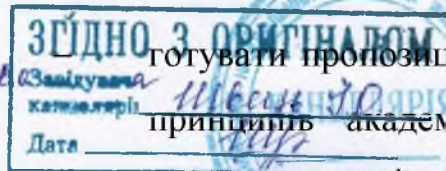
6.11. Рішення Апеляційної комісії викладаються у формі протоколу її засідання, який підписується головою комісії та секретарем, і набуває чинності з моменту їх ухвалення. У протоколі мають бути викладені доводи, ґрунтуючись на яких комісія ухвалила рішення. Копія протоколу надсилається здобувачу освіти, який подав скаргу, та/або його представнику.

7. Комісії з питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин

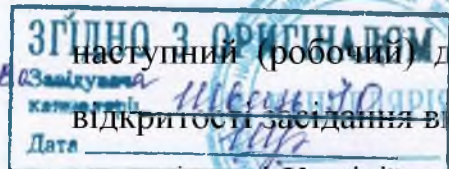
7.1. Із метою виконання норм цього Положення в університеті створюється Комісія з академічної доброчесності та Комісія з етики та управління



- конфліктами.
- 7.2. У своїй діяльності Комісії керуються Конституцією України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, цим Положенням.
- 7.3. Комісія з академічної доброчесності створюється під головуванням декана факультету і складається з представників професорсько-викладацького складу кафедр факультету в кількості не менше одного представника кафедри, голови представницького органу профспілкової організації факультету.
- 7.4. Університетська Комісія з етики та управління конфліктами, як правило, створюється під головуванням першого проректора і складається з проректора з наукової роботи, керівника навчального відділу, керівника групи сприяння академічній доброчесності, представників професорсько-викладацького складу факультетів у кількості не менше одного представника факультету, начальника юридичного відділу, голови представницького органу профспілкових організацій закладу вищої освіти.
- 7.5. Повноваження Комісії:
- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
 - залучати до своєї роботи експертів із тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
 - проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
 - ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;



- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність університету;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів та шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.
- 7.6. Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти до складу зазначених комісій повинні обов'язково входити представники органів студентського самоврядування.
- 7.7. До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора.
- 7.8. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників закладу вищої освіти. При необхідності до складу Комісії (за їх згодою) можуть вводиться представники вітчизняних і закордонних організацій (закладів вищої освіти, наукових установ, підприємств тощо).
- 7.9. Комісія, як правило, обирається терміном на два роки.
- 7.10. Засідання комісій вважається правомірним у разі, якщо більша половина її членів бере участь у роботі. Рішення комісій вважаються прийнятими, якщо вони підтримані більшістю голосів її членів відкритим голосуванням.
- 7.11. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до їх розгляду на засіданні тощо здійснює секретар.
- 7.12. Організаційною формою роботи Комісій є засідання, які проводяться на



наступний (робочий) день після отримання звернення. Питання щодо відкритості засідання вирішує комісія.

- 7.13. На засіданні Комісії в обов'язковому порядку запрошуються заявник та особа, щодо якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності.
- 7.14. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.
- 7.15. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.
- 7.16. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються керівництву для подальшого вжиття відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.
- 7.17. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу на спільному засіданні навчально-методичної ради та вченої ради університету.
- 7.18. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти про порушення норм цього Положення чи підготовку про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови (або секретаря Комісії) з письмовою заявою на його ім'я. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (прізвище, ім'я, по батькові, контактні дані: адреса, телефон, факультет, спеціальність, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.
- 7.19. Інші процедурні питання роботи комісій визначаються іншими розділами цього Положення.

8. Прикінцеві та перехідні положення
- 8.1. Це Положення затверджується рішенням вченої ради та вводиться в дію наказом ректора Університету.
- 8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням вченої ради та вводяться в дію наказом ректора Університету.

Перший проректор

А. В. Овчаренко

Проректор із науково-педагогічної
роботи

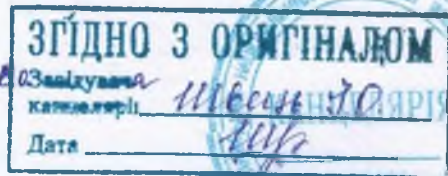
Р. В. Дінжос

Проректор із науково-педагогічної
роботи

О. А. Кузнецова

Начальник відділу правового
забезпечення

М. М. Бєлан



Додаток 2 до наказу
МНУ імені В. О. Сухомлинського
від 10.02.2020 № 63

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ МНУ імені В. О. Сухомлинського
від 10.02.2020 № 63

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

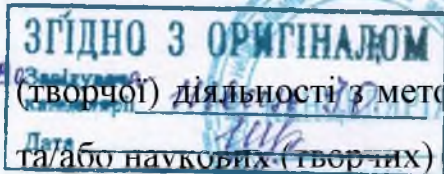
учасників освітнього процесу МНУ імені В. О. Сухомлинського

1. Загальні положення

- 1.1. При формуванні змісту Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу МНУ імені В. О. Сухомлинського (далі – Кодекс) враховано вимоги Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, іншої загальнодержавної нормативної бази.
- 1.2. Кодекс визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також співробітниками закладу вищої освіти з дотриманням при цьому основних моральних і правових норм академічної поведінки.

2. Основні терміни та визначення

- 2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими повинні керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової



- 2.2. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.
- 2.3. Здобувачі освіти – студенти, слухачі, стажисти, аспіранти, докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким її видом та формою.
- 2.4. Етика академічних взаємовідносин – сукупність встановлених і визнаних освітньою та науковою спільнотами правил моралі здобувачів вищої освіти, працівників університету.
- 2.5. Ілюстративне запозичення – відтворення ілюстрацій із першоджерела.
- 2.6. Освітня діяльність – діяльність університету, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти та задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти й інших осіб;
- 2.7. Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей;
- 2.8. Твір (робота, матеріал) – інформація як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), що є представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації(дисертаційна робота), курсова, магістерська чи бакалаврська робота, проєкт, реферат, есе, контрольна робота тощо).
- 2.9. Унікальність тексту твору (роботи, матеріалу) – наявність у творі (роботі, матеріалі) тексту, таблиць, ілюстративних матеріалів, у яких відсутні текстові запозичення та парафрази.
- 2.10. Учасники освітньо-наукового процесу – це здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітньо-наукову діяльність, а також інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітньо-наукового процесу у порядку, що встановлюється університетом.

- 2.11. Цитата – порівняно короткий уривок із літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, що використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання уваги на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.
- 2.12. Парафраза – переказ, виклад першоджерела своїми словами.
- 2.13. Першоджерело – безпосереднє джерело певних відомостей або оригінальна основоположна праця (опублікований текст інших авторів), що мають первинну інформацію.

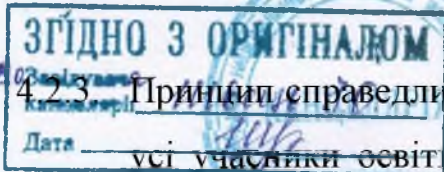
3. Порушеннями академічної доброчесності вважаються:

- 3.1. Академічний плагіат – оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- 3.2. Самоплагіат – оприлюднення (часткове або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.
- 3.3. Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- 3.4. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- 3.5. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, окрім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.
- 3.6. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

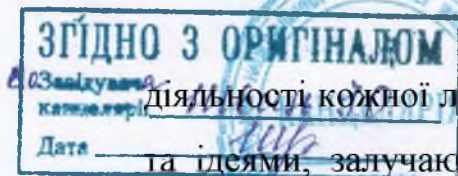
- 3.7. Хабарництво – надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг та будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- 3.8. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. Цінності та фундаментальні принципи академічної доброчесності й етики академічних взаємовідносин

- 4.1. Права і свободи людини, покладені в основу принципу та механізму академічної доброчесності, закладають підґрунтя для формування розумної, обізнаної та відповідальної особистості, забезпечують високу якість результатів освітньої та наукової діяльності, стимулюють творчість та інновативність у суспільстві. Чесність і гідність, добросовісність і справедливість, повага і довіра, рівноправність і толерантність, відповідальність і культура поведінки, професійна компетентність і недискримінаційність - основоположні принципи взаємовідносин учасників освітнього.
- 4.2. Дотримання академічної доброчесності пов'язане з дотриманням учасниками освітнього процесу таких принципів:
- 4.2.1. Принцип законності – у своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, Законів України та підзаконних актів.
- 4.2.2. Принцип науковості – педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати студентів із новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал із позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечивши тісний зв'язок із сьогоденням.

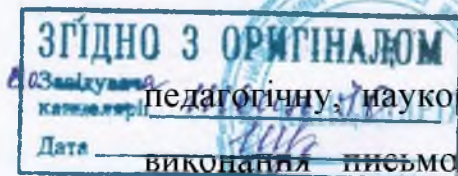


- 4.2.3. Принцип справедливості, рівноправності та недискримінаційності – всі учасники освітньо-наукового процесу визнають та поважають особистість кожної людини, незалежно від її соціального, наукового чи громадського статусу, віку, статі, расової чи етнічної приналежності, є рівними у своїх правах та діють справедливо в рамках норм поведінки, затверджених у суспільстві. Справедливість у викладанні, оцінці освітніх досягнень студентів, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні персоналу, отриманні будь-яких нагород, відзнак, ступенів, повинна ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних, неупереджених і об'єктивних критеріях.
- 4.2.4. Принцип чесності, гідності і добросовісності – у своїй діяльності всі учасники освітньо-наукового процесу прагнуть до знань, обізнаності та кращих практик чесної поведінки, гідного поведіння у суспільстві та добросовісного дотримання вимог законів, внутрішніх організаційно-розпорядчих актів, процедур та стандартів якості, відповідають за результати своєї діяльності, добросовісно виконуючи взяті на себе зобов'язання, що сприяє прозорості, підзвітності та вільному вираженню поглядів. Кожний учасник освітньо-наукового процесу повинен особисто дотримуватися принципу чесності, гідності та добросовісності, і лише потім спонукати інших учасників освітньо-наукового процесу, утримуватися від брехні, обману, шахрайства, крадіжок та інших форм нечесної та ганебної поведінки, які підривають довіру до якості освіти та науки.
- 4.2.5. Принцип поваги, довіри та толерантності – всі учасники освітньо-наукового процесу в основу своїх відносин покладають взаємну довіру та повагу до себе, інших, освітнього процесу та досліджень, а також визнають розмаїття і багатоманітність результатів



діяльності кожної людини, сприяючи вільному обміну інформацією та ідеями, залучаючи до співпраці, творчості та індивідуального розвитку. Вільний обмін ідеями та свобода висловлювань базуються на взаємній повазі, яку поділяють усі учасники освітньо-наукового процесу, незалежно від віку, статі та положення освітньої та наукової ієрархії. Усі учасники освітньо-наукового процесу з повагою та доброзичливо ставляться до інших, їхніх думок, поглядів, переконань тощо.

- 4.2.6. Принцип компетентності й професіоналізму – всі учасники освітньо-наукового процесу Університету зобов'язані здійснювати свою діяльність на високому професійному рівні, постійно підвищувати науковий і освітній рівні – «від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя».
- 4.2.7. Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання; об'єктивність оцінювання результатів навчання, не допускання свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти.
- 4.2.8. Принцип відкритості й прозорості – всі процеси, документи Університету, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.
- 4.2.9. Принцип дотримання авторського права – учасники освітнього процесу повинні посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну



педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, окрім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

4.2.10. Принцип відповідальності – здобувачі вищої освіти та співробітники університету мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Кодексу та Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та етику академічних взаємовідносин у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (далі – Університет).

5. Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин

5.1. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану при його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартами освіти. Науково-педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності. Сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання та/або довідка/екзаменаційний лист (для вступників, які складали вступні іспити) із результатами іспитів випробувань, письмові екзаменаційні роботи, аркуші співбесід та усних відповідей тощо вступників, зарахованих до Університету, зберігаються в їх особових справах протягом усього строку навчання. Здобувачі освіти та науково-педагогічні працівники мають поводитися тактовно, стримано, зберігати самоконтроль і витримку, слідкувати за власним зовнішнім виглядом, уникаючи проявів негативних емоційних реакцій, що принижують його людську честь і гідність. Усі учасники освітньо-наукового процесу мають бути ввічливими і

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
коректними, дотримуватися норм етикету у кожній окремій життєвій
ситуації, уникати конфліктів та будь-яких дій, що ображають

особистість. Крім цього, вони повинні постійно дбати про культуру мови і спілкування. Науково-педагогічні працівники повинні мати почуття міри і такту, уникати авторитарності, категоричності, погроз, примушення чи насильства.

5.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

5.2.1. посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

5.2.2. дотримання норм законодавства щодо авторського права та суміжного права;

5.2.3. надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

5.2.4. контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

5.2.5. об'єктивне оцінювання результатів навчання.

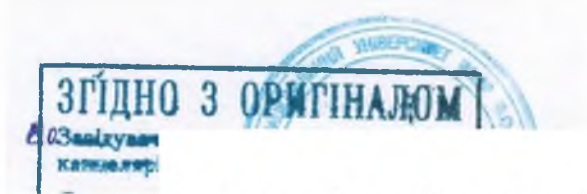
5.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

5.3.1. самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб із особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

5.3.2. посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

5.3.3. дотримання норм законодавства щодо авторського права і суміжного права;

5.3.4. надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.



**6. Академічна відповідальність учасників освітнього
процесу за порушення академічної доброчесності
та етики академічних взаємовідносин**

- 6.1. За порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин науково-педагогічні працівники Університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
- 6.1.1 попередження;
 - 6.1.2 позбавлення права голосу у колегіальних органах управління університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
 - 6.1.3 позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій, грантів тощо;
 - 6.1.4 позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом;
 - 6.1.5 відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
 - 6.1.6 позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
 - 6.1.7 позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
 - 6.1.8 звільнення.
- 6.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
- 6.2.1 зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
 - 6.2.2 повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- 6.2.3 повторне проходження відповідного освітнього компоненту освітньої програми;
 - 6.2.4 призначення додаткових контрольних заходів;
 - 6.2.5 проведення додаткової перевірки авторства порушника на інших роботах;
 - 6.2.6 відрахування із закладу вищої освіти;
 - 6.2.7 позбавлення академічної стипендії;
 - 6.2.8 позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;
 - 6.2.9 обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів;
 - 6.2.10 нарахування штрафних балів або виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії.
- 6.3. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються внутрішніми положеннями Університету, що затверджені рішеннями вченої ради та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності. Кожна особа, щодо якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має право на:
- 6.3.1 ознайомлення з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, до них зауваження;
 - 6.3.2 особисте (або через представника) надання усних та письмових пояснень або відмова від надання будь-яких пояснень, участь у дослідженні доказів щодо порушення академічної доброчесності;
 - 6.3.3 повідомлення про дату, час і місце розгляду питання щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, а також можливість бути присутніми на цих засіданнях;
 - 6.3.4 оскарження рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

- 6.4. Дії, в яких наявні ознаки порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, можуть також бути підставою для притягнення особи до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної або кримінальної відповідальності у випадках та порядку, встановлених законодавством. Притягнення особи до відповідальності за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин може здійснюватися незалежно від притягнення до інших видів відповідальності.

7. Прикінцеві положення

- 7.1. Кодекс обговорюється та затверджується на засіданні вченої ради Університету. Зміни і доповнення до Кодексу вносяться у тому ж порядку.
- 7.2. Факт ознайомлення усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників Університету з Кодексом та їх зобов'язання щодо його дотримання фіксується підписанням Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності (додаток 1, 2).
- 7.3. Відмова від підписання Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності не звільняє учасника освітньо-наукового процесу від академічної відповідальності і застосування заходів дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно нормативної бази закладу вищої освіти та чинного законодавства України.

Перший проректор

А. В. Овчаренко

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Р. В. Дінжос

Проректор із науково-педагогічної

роботи

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Здійснено

Контрольовано

Дата

Начальник відділу правового
забезпечення

О. А. Кузнецова

М. М. Бєлан

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Форма декларації про дотримання академічної доброчесності
співробітником МНУ імені В. О. Сухомлинського

Форма, затверджена
наказом ректора
від _____ № _____

Декларація
про дотримання академічної доброчесності
співробітником Миколаївського національного університету
імені В. О. Сухомлинського

Я,

(ПІБ співробітника, посада та назва структурного підрозділу)

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітньо-науковій діяльності буду дотримуватись зазначених у «Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу МНУ імені В. О. Сухомлинського» основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватися норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- надавати достовірну інформацію про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- обов'язково застосовувати коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених цілей, розробок, тверджень, відомостей;
- контролювати дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку здобувачів вищої освіти, а також співробітників університету;
- негайно повідомляти про випадки порушень академічної доброчесності вищим посадовим особам університету;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати результати навчання здобувачів вищої освіти;
- протидіяти конформізму, захищати свободу наукової думки, засуджувати цензуру щодо наукової творчості.

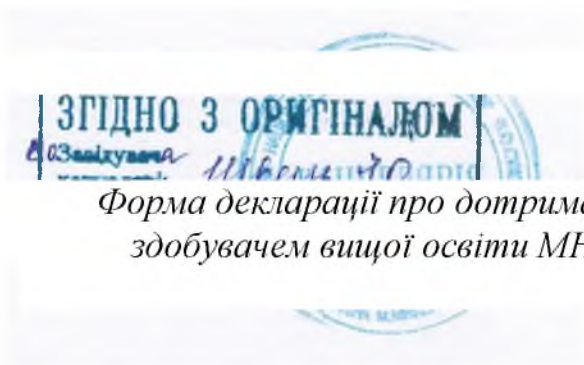
УСВІДОМЛЮЮ, що повинен (-а) буду нести академічну відповідальність і до мене можуть бути застосовані заходи

дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до Кодексу, нормативної бази університету та чинного законодавства України.

Згідно з оригіналом
Катковський
Дата _____

Дата

Підпис



Додаток 2

*Форма декларації про дотримання академічної доброчесності
здобувачем вищої освіти МНУ імені В. О. Сухомлинського*

Форма, затверджена
наказом ректора
від _____ № _____

Декларація
про дотримання академічної доброчесності
здобувачем вищої освіти МНУ імені В. О. Сухомлинського

Я,

(ПІБ здобувача, статус – студент, аспірант; факультет; спеціальність; кафедра)

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітньо-науковій діяльності буду дотримуватись зазначених у «Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу МНУ імені В. О. Сухомлинського» основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватися норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- дотримуватися корпоративної культури та проявляти повагу до педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників;
- обов'язково застосовувати коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених цілей, розробок, тверджень, відомостей;
- здійснювати самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку інших здобувачів вищої освіти;
- негайно повідомляти про випадки порушень академічної доброчесності відповідним посадовим особам університету.

ОЗНАЙОМЛЕНИЙ (-А) з політикою університету щодо неприпустимості академічного плагіату в моїх навчальних і кваліфікаційних роботах та надаю свою згоду на:

- безпосередню перевірку моїх робіт на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- обробку, збереження та розміщення у відкритому доступі в

- інституційному репозитарії університету моїх робіт;
– використання моїх робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах.
- УСВІДОМЛЮЮ,** що повинен (-а) буду нести академічну відповідальність і де мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до Кодексу, нормативної бази університету та чинного законодавства України.

Дата

Підпис

Використані джерела

1. Верховна Рада України. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39. 2018. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Верховна Рада України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», № 392-IX від 18.12.2019 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/392-IX>
3. Верховна Рада України. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII з наступними змінами та доповненнями. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII з наступними змінами та доповненнями. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Етичний кодекс ученого України, схвалений Постановою загальних зборів НАН України від 15.04.2009 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09/conv?lang=ru>
6. Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18>
7. Декларація про дотримання академічної доброчесності учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти. Режим доступу: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Deklar_pro_dobr.pdf
8. Кодекс академічної доброчесності Сумського державного університету. Режим доступу: <http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=24c2956b-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>
9. Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників Вінницького національного технічного університету, затвердженого вченою радою (протокол від 31.10.2019 р.

№ 3) [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://vntu.edu.ua/uploads/2019/2.PDF>

10. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Сумському державному університеті. Режим доступу:
https://library.sumdu.edu.ua/data/polozh_akad_dobr.pdf
11. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29.10.2019 року (протокол № 11) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%96%CC%88-%D0%97%D0%92%D0%9E-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%96%CC%88-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>